

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnia huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

XIII. Qualis sit facta Christo Attributorum Communicatio?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

Paulum gentiles ad Sibyllarum lectitationem admonuisse. SS. Patres vero, *Iustinus, August. &c.* citant eas percrebro. Et Erythraea canit in Vaticinio, cuius initiales literæ reddunt has voces, *I E S V S Christus Dei Filius: Saluator, Crux, quod istis concluditur:*

Vnus & eternus Deus; hic Sernator, & Idem Christus; pro nobis passus: Quem carmina signant.

III. VISIONVM & MIRACVLORVM diuina testimonia super Aequalitatem Confustantiali, seu *ἴσοστια* recitat per illustria illustriss. Card. Bellarm. lib. 1. de Christo cap. 12. Quibus in prælens supersedebit studium breuitatis.

IV. D. THOMAS p. 1. q. 42 a. 1. Necesse est ponere Aequalitatem in Personis. *Omia, lib. 9. Metaph. textus 15. 16. 17.* æquale dicitur quasi per negationem majoris & minoris; non autem possumus in Diuinis ponere maius & minus. Quia, ait Boëtius lib. de Trin. *Eos differentia, scilicet Deitatis, comitatur, qui vel augent, vel minuant: ut Arsus: qui gradibus numerorum, Trinitatem variantes distractabunt, atq. in pluralitatem deducunt.*

Ratio est: Quia Inæqualium non potest esse una Quantitas numero: Quætitas autem in Diuinis non est aliud, quæ Essentia: Vnde si esset inæqualitas in Personis diuinis, non esset in eis Una Essentia: & sic essent tres Personæ Vnus Deus; quod est impossibile. Oportet igitur Aequalitatem ponere in Diuinis.

Vnde S. August. lib. de fide. c. 1. to. 3. *Aequalitas intelligitur in Patre, Filio, & Spiritu S. in quantum nullus horum aut precedit aeternitate, aut excedit magnitudine, aut superat potestate. &c.* Plura in mea Genealogia quest. 5.

Q VÆ S T I O X I I I .

Qualis sit facta Christo Attributorum Dei Communicatio?

LUTHERVS in Cor. de Nat. Dom. Duo CERI-
STI sunt: Vnus Christus est DEVS Omnipotens: Alter Christus est Homo non Omnipotens. Quocirca, duos habet filios Deus Luthero. 1. Brentius, pag. 13. Recognitionis sua, patre suo Luthero adficit audacter; Diferentem, inquit, inter Christum & alios homines non propriæ Inhabitacione Filij Dei in Filio hominis; sed Communicatione Proprietatum, quibus Filius homini ab inabitante Filio Dei ornatur.

C ALVIN V s lib. contra Gentilem pag. 917. Si Essentiam Pater Communicauit, cum Filio, vel ex solido communicauit, vel ex parte: Si ex parte, dimidius Deus est: Si ex solido, in ipso Patre Euauit. Rursus ibid. Si Patris Essentia est in Filio; erit etiam in eo Persona Patris.

A V T O R Euax; quam argutæ consequētiae? Eas nec Carneades helleboro purgatus refellat; nendum pransus. Vide, & Ride *Camelum saltantem.*

Atar: 1. Acclamat eti anonymous Caluinista quidam apud Feuardentium in Dialogo: *Incommunicabilis est essentia diuina.* 2. Ad uolant Caluino suo suffragatores Samosate-noui, Blandrara *Disput. 6. Albana, Transylvani Ministri lib. 2. Cap. 7.* Et hætesiarcha eorum Nestorius, apud Theodoreum lib. 4. haret fabul. Quorum ista assertio paullò mitior: *Christus homini communicatam à Deo Divinitatem esse; non per generationem aeternam, Sed per Unctionem gratia & Inhabitationem: Ac proinde, Posse Christum dici Deum; sed Deum Factum, Temporalem, Non aeternum.*

Addo his Bezam. Castallio probauerat ex d. & prophetiæ, *Egone parere faciam, & non pareriam? Omnes homines esse creaturis Dei.* Quid Beza? Lib. contra Castallionem: Dico, ait, è contrario: *Deum, ex quo Adamus peccauit, desisse Patrem esse in Adamo generis humani.* Vide Schlüsselburgium, lib. 1, Theol. Scholastica fol. 3.

D 2 A v-

A V T O R. Qui igitur esse Pater Christi negatur; ut qui suam ei communicare essentiam nequierit; is jam etiam negatur esse non Pater.

Caluinus Inst. l. i. c. 13. §. vlt. Stulte singitur in Patre continuus actus generandi. Sed plura de communicatione Attributorum infra quest. 24. 25.

A V T O R. 1. Nimis liberalior Caluino videri voluit Lutherus: hinc nū duos; ille nec vnum quidem Deo Filium sat concedit. An, quia, *Dum vitant stulti; vitia in contraria currunt?*

2. Certe ad Brentij verba exclamat Beza in respon. ad Colloq. Mompelgart *Eccetibi Duos ex Nestorio FILIOS!* scil. unus Deus inhabitans Christum hominem; alter, Homo inhabitatus.

3. Caluino autem nec Christi Pater fuit vñquam Deus vel ex solido, velex parte: sed duntaxat Proprietate quadam sunt distincti. Vide supra quest. 7. Ideò Nestoriani in hoc sunt Lutherocalviniani: contra istud Symboli Athanasiani, *Genitus, non factus, consubstantialis Patri, per quem omnia facta sunt:* Non igitur factus est; sed genitus, ab æterno ex Patre, in tempore ex Matre *deus tuus*, non solum *christianus*. Sed distinctius singula, & strictim.

4. Cùm Diuo Thomæ i. quest. 27. a. 2. Processio Verbi in Diuinis dicatur Generatio, juxta Psal. 2. *Ego hodie genui te, Filiu meus es tu.* Cùm etiam Christus testetur, Joan. 7. *Ego ex Deo processi: distinguenda est processio illa siue generatio, ex D. Th. i. quest. 27. a. 1.* Arrius accepit processionem sicut effectus procedit à causa; & sic Filium ait procedere à Patregeneratum, sicut primam eius creaturam. Et ita Filius non est verus

Deus. *Sabellius* accepit eam, sicut causa procedit in effectum, quatenus aut mouet ipsum, aut suam ipsi imprimit similitudinem. Et sic Christum dixit, *Filium Dei* quatenus è Virgine Carnem assumit.

Errant autem ambo: Quia acceperunt processionem ad Extra solū, quatenus procedit secundum actionem in materiam exteriorem: At processionem ad Intra, quæ manet in ipso agente, oportuit eos attendisse; quale est *Intelligere Dei*: quod est *Concipere* mente aliquid, & ex eius notitia procedere; diciaturque *Verbum mentis*: quod in æterno Deo fuit ab æterno: Ethæc fuit generatio Filii.

Est itaque, ait August. l. 4. de Trin, c. 10 *Pater Principium totius Deitatis*: Sed & Ioann. 1. *In principio erat Verbum, & Verbum erat apud. &c.* Et tamen Psa. 2. *Ipse invocabit me, quæ homo; Pater meus es tu,* scilicet ab æterno prius; dein & in tempore Plura D. Thom. i. q. 33.

Neque tamen infitias eo, priuatis ipsis quorundam opinionibus impiis omnissimis, communem hodie Lutherocalvinistarum sententiam concedere in nostram Orthodoxam. Sicut & in sequentibus variant.

Q V A E S T I O X I V .

An Deus sit Omnipotens?

LUTHERVS in conc de Nat. Dom, Duo Christi sunt: *Vnus Christus, Deus Omnipotens; alter Christus Homo non Omnipotens.* Idem tom. 2. Wittenb. fol. 183. & in Colloq. mensalibus, fol. 97. 98. 99. Non aedo Omnipotentem Diuinitatem esse immortalem. Vide in mea Genealogi. quest. 9.

HI CALVINVS Inst. l. 4. c. 17. §. 3. clarè subinnuit istud: *Deus nil potest efficere aut supra, aut contra ordinem a se in Natura constitutum.*

a. Idem